

14 iunie 2018

Dj-B nr. 221

A V I Z

la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (nr.163 din 24.05.2018)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii privind actele legislative nr.780/2001 și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a unui grup de deputați an Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea unor prevederi din Codul fiscal nr.1163/1997, Legea 122/2008 privind birourile istoriilor de credit, Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 nr.281/2017 și Legea nr.293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat „Prima casă”.

Potrivit Notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în vederea îmbunătățirii unor aspecte ce țin de implementarea Programului de stat „Prima casă”.

2. Referitor la Art.II, care vizează completarea art.20 a Codului fiscal, cu norme referitoare la atribuirea compensațiilor bănești acordate din bugetul de stat persoanelor beneficiare ale Programului de stat „Prima casă” ca surse de venit neimpozabile, semnalăm o lipsă de imprecizie a normei date, în contextul în care, lipsa unei baze normative primare face imposibilă acordarea compensațiilor bănești în baza programului de stat „Prima casă”.

Totodată, reieșind din informația expusă în Nota informativă alăturată prezentului proiect de lege, potrivit căreia acordarea compensației bănești are ca scop susținerea și facilitarea accesului angajaților instituțiilor bugetare la

achiziționarea unei locuințe, putem doar să presupunem că prezenta propunere de completare a legislației este realizată în contextul unui alt proiect guvernamental de susținere a angajaților instituțiilor bugetare, aflat în fază de proiect și expus consultărilor publice. Deși aceste modificări sunt binevenite, totuși, se constată lipsa unor norme primare care ar aduce un spor de precizie asupra unor aspecte precum – categoriile de beneficiari, condițiile de participare la program, criteriile de eligibilitate, etc. Cu toate că, potrivit normei de completare, Guvernul are atribuția de a stabili modul de acordare a compensațiilor bănești, ținem să punctăm norma constituțională a art.102 alin.(2), potrivit căreia, hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor. Așadar, actele Guvernului și normele cuprinse în ele nu pot avea un caracter primar, ele sînt acte complementare, ce dezvoltă și concretizează dispozițiile legii.

În această ordine de idei, reținem constatarea Curții Constituționale expuse la pct. 71 din Hotărârea nr.29 din 28.10.2016, potrivit căreia *actul normativ subordonat legii nu poate conține norme primare, iar conținutul actului normativ urmează să fie în strictă corespondere cu normele și scopul legii sau ale actului normativ superior și nu poate introduce reglementări noi, altele decât cele stabilite de lege sau actul superior. De asemenea, actul normativ nu poate interveni în domenii nereglementate de lege. Actele Guvernului sunt acte complementare, ce dezvoltă și concretizează dispozițiile legii.*

Considerăm că, Legea nr.293/2017, în redacția actuală, nu poate fi considerată ca stabilind norme primare aplicabile, deoarece aceasta prevede un mecanism diferit de realizare.

La etapa avizării prezentului proiect de lege, reținem inexistența normelor juridice primare, ori, considerăm că acordarea acestor compensații bănești anticipează acțiunile de adoptare a normelor primare.

Pe cale de consecință, considerăm insuficientă și prematură înaintarea normei date, ori, în eventualitatea menținerii acesteia, urmează ca prezentul proiect de lege să fie completat cu norme primare care să reglementeze condițiile participării la programul de stat care are ca scop facilitarea accesului angajaților instituțiilor bugetare la achiziția unei locuințe.

Observațiile expuse mai sus se aplică în egală măsură și asupra completării Anexei nr.5 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018, nr.28/2017.

3. În ceea ce privește respectarea normelor de tehnică legislativă, subliniem necesitatea examinării suplimentare a proiectului, astfel

- conform practicii constante de elaborare a actelor normative, acestea se vor expune în ordine cronologică crescătoare, conform datei adoptării actelor legislative supuse modificării, motiv pentru care urmează a fi revăzut prezentul proiect de lege pentru respectarea uzanței de redactare.

- potrivit art. 34 alin.(3) al Legii nr. 780/2001, completarea intervine pentru a introduce soluții noi în problema reglementată de actul legislativ. În contextul dat, textul „*se modifică după cum urmează*” al normei dispozitive a **Art.I.** se va substitui cu textul „*se modifică și se completează după cum urmează*”.

- la **Art. I.**, se va atrage o atenție sporită asupra necesității de completare a proiectului de lege, astfel încât după textul „*în proprietate exclusivă sau*” se va introduce cuvântul „*comună*”. Această observație este valabilă pentru completarea art.4 lit.d) și completarea art.4 lit.e).

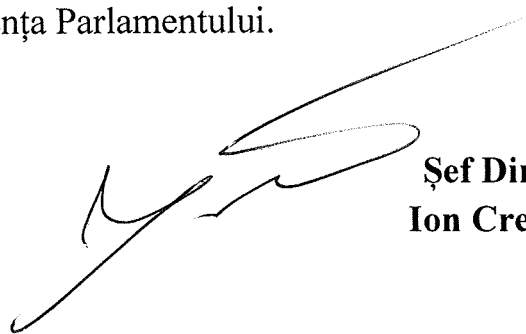
- la **Art.I.**, completarea lit.f) nu respectă topica clasică în propoziție, ordinea firească a părților propoziției fiind – subiect, urmat de predicat, apoi de alte părți de propoziție. În acest context, propunem următoarea formulare „*la lit.f), la începutul propoziției se introduce textul „beneficiarul sau soțul soția acestuia*”.

- la **Art.I.**, care vizează modificarea art.6 alin.(3), este eronat indicat sursa intervenirii modificării, de facto, proiectul de lege aducând modificare în propoziția a treia.

- la **Art.II.**, potrivit regulilor de redactare a actelor normative, în debutul părții introductive se va indica „*Articolul 20*”. Totodată, propunem ca textul „*și se modifică după cum urmează: 1. Articolul 20 se completează*” să se excludă, ca fiind de prisos.

- la **Art.IV.**, în partea introductivă, cuvântul „*se modifică*” se va înlocui cu cuvântul „*se completează*”.

În raport cu conținutul său normativ, proiectul se încadrează în categoria legilor organice, iar în aplicarea dispozițiilor art.72 din Constituție, adoptarea acestui proiect ține în totalitate de competența Parlamentului.

Șef Direcție
Ion Creangă